

PUUSTA JA KÄVELYSTÄ KOOSTETTUA -MITEN TEOKSENI SIJOITTUU PUUNVEISTON JA VEISTO- TAITEEN KENTÄLLE ?

Katri Kempas
Tampereen ammattikorkeakoulu
Kuvataiteen koulutusohjelma
huhtikuu 2016

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ/ ABSTRACT	7
1 Johdanto	9
2 Puun veistämisestä	
2.1 Puunveiston traditio lyhyesti	11
2.2 Puun ominaisuuksista	12
2.3 Puunveistotaiteen suhde puumuotoiluun ja sisustuskulttuuriin	14
3 Nykyveistosta	
3.1 Nykyveistotaiteesta ja omasta puunveiston tekniikastani	16
3.2 Veistoa vai maalausta?	17
4 Kävelytaiteesta	
4.1 Kävelyn historiaa	18
4.2 Kävelymetodista	21
4.3 Kävelyä teoksen Matkalla jonnekin kanssa	21
5 Mitä puusta on puhuttu ja miten voin hyödyntää ajatuksia teoksessani?	
5.1 Tarinankerrontaa puulla	24
5.2 Meditatiivisuus ja käsityön jälki	26
5.3 Puinen kokoelma	26
6 Pohdintaa kävelystä - prosessi kesken	
6.1 Analyysiä teokseni lähtökohdista	28
6.2 Kävelyllä herännyttä pohdintaa prosessista	32
6.3 Installointi näyttelytilaan	33
6.4 Liike tilassa ja liikkeellä uuteen tilaan	40
6.5 Puun veistäjänä nykytaiteessa ja tilassa	41
LÄHTEET	45
LIITTEET	46

TIIVISTELMÄ

Työn otsikko: Puusta ja kävelystä koostettua -miten teokseni sijoittuu puunveiston ja veistotaiteen kentälle?

Tämä on Tampereen ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutusohjelman opinnäytetyön kirjallinen osa. Kirjallinen osa liittyy tiiviisti taiteelliseen osaan, eli teokseen Matkalla jonnekin (2016), joka oli esillä Tampereen ammattikorkeakoulun Kaikki hyvin -lopputyönäyttelyssä Mältinrannassa keväällä 2016.

Lähtökohtana opinnäytetyössä oli tutkia teoksen Matkalla jonnekin (2016) kiinnittymistä veistotaiteen, erityisesti puunveistotaiteen, kenttään. Matkalla jonnekin (2016) liittyy myös kävelytaiteeseen, jota tässä opinnäytetyössä niin ikään tutkittiin.

Opinnäytetyön koostuu siis sekä teoksesta, että kirjallisesta osasta. Opinnäytetyön taiteellisen osan aloitus ja kirjallisen osan teoriatutkimus tapahtuivat limittäin syksyllä 2015. Kirjallisen työn pohdintaosan kirjoittaminen ja kuva-aineiston koostaminen taas ajoittuivat Kaikki hyvin -lopputyönäyttelyn jälkeen.

Matkalla jonnekin -teos (2016) kiinnittyy kävelytaiteen ja tilallisen puunveistotaiteen tähtikartalle. Matkalla jonnekin -teos (2016) pohtii olemassaolon kysymyksiä markkinatalouden paineessa. Matkalla jonnekin -teos (2016) kutsuu kävelylle, jossa jokainen askel on seikkailu.

asiasanat: kuvanveisto, veisto, kävely, puu

ABSTRACT

Title: Made of wood and relations with walking - what is the position of my art work in the fields of wood sculpturing and sculpturing?

This is a written part of a thesis of TAMK University of Applied Sciences BA in Fine Arts. Written part is in close relation with the artistic part of the thesis which was an art piece called On the way to somewhere (2016) exhibited in the final thesis -exhibition All is well in Artcenter Mältinranta in spring 2016.

Starting point for this thesis was to search the relation of the work On the way to somewhere (2016) to the contemporary sculpturing and particularly to wood sculpting. On the way to somewhere (2016) has also relation to the walk art which is also searched in this thesis.

Thus the thesis consists of the artistic part and the written part. The start of the artistic and the theory part for the written part happened interleaved during the autumn 2015. The reflectional section and the joining of the pictures for the written part happened after the final thesis exhibition All is Well.

On the way to somewhere (2016) attaches to the constellation of walk art and space related wooden sculpting. It reflects the questions of existence in the pressure of market economy. It calls out for a walk where any step can be a step into an adventure.

key words: sculpture, sculpting, walk, wood

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössä analysoin ja kuvaan prosessia teoksestani *Matkalla jonnekin* (2016), joka oli esillä TAMK:n kuvataiteen koulutusohjelman lopputyönäyttelyssä Taidekeskus Mäntinrannassa keväällä 2016. Teoriaosiossa luvuissa 2-5 esittelen kävelytaiteen teoriaa sekä suomalaisia ja ulkomaisia kuvanveistäjiä. Pohdintaosassa luvussa 6 vastaan kysymykseen minne lukujen 2-5 perusteella teokseni *Matkalla jonnekin* (2016) sijoittuu.

Kävely, vuoristo, seikkailu ja puunveisto – niissä on kaikissa jotain niin mieltäni herkistävää, että syksyllä 2015 päädyin tekemään tämän opinnäytetyöni liittyen niihin. Syksyllä en kuitenkaan vielä tiennyt, kuinka ne kaikki liittyvät toisiinsa tulevassa teoksessani.

Alun alkaen tartuin puumateriaaliin nähtyäni kuvan Jani Rättyän teoksesta *Red Land* (2013). (Kuva 1.) Rättyän *Red land* -teoksessa (2013) minua kiehtoi käytetyn puumateriaalin estetiikka. Tällä lopputyönä TAMK:n kuvataiteen koulutusohjelmassa tekemässäni teoksessa on siis täysin visuaalinen lähtökohta. Ehkä se on jokin kaipuu tarttua meneeseen hylätyn puumateriaalin avulla tai maalata sen avulla valoisampia tulevaisuuden kuvia.

Näissä pohdinnoissa, jotka alkoivat syksyllä 2015 nähtyäni Rättyän teoksen *Red Land* (2013), auttaa tietenkin kävely, joka saa tunnetusti ajatukset laukkaamaan vapaammin ja hengittävämmiin.

Kuva 1. Jani Rättyä. *Red land* 2013.

Kuva 2. Maija Helasvuo.
Riikinkukon kuolema
2012.

Kuva 3. Kimmo Pyykkö.
Matkalla

2 PUUN VEISTÄMISESTÄ

2.1 Puunveiston traditio lyhyesti

Ready made ja kierrätysmateriaalien antologia ovat tällä hetkellä pinnalla erityisesti sisustuskulttuurissa. Kierrätyspuun antologia nykytaiteen materiaalina tarjoaa hyvän ja halvan materiaalin. Kierrätyspuulla on jo valmiina olemassa oma tarinansa siitä, missä se on ennen pois heittämistä palvellut. Ready made ja kierrätysmateriaali tarjoaa taiteilijalle siis paitsi halvan materiaalin, myös vanhojen ja käytettyjen esineiden valmiita tarinoita omaan ilmaisuun. Taiteilija luo vanhasta uutta. Itseäni kierrätyspuumateriaali kertoo minulle tarinoita ehkä hylätystä talosta, löytämäni puun ympäristöstä tai prosallisemmin remontoinnin ja puuteollisuuden arjesta.

Ensimmäiset tehdyt puuveistokset ovat jo tuhoutuneet, sillä puu ei ole ikuinen materiaali. Puurakentamisesta on kuitenkin ollut todistettavasti jo 35000-8000 eKr. minkä jälkeen Euroopassa ja Välimeren alueella on ollut tiheää metsikköä, ja myös puurakentamista. Puuta voi siis kutsua ihmisen vanhimmaksi rakennusmateriaaliksi. (Siikanen 2001, 38).

Puuveistokset yleistyivät keskiajalla ja nykypuuveistotradition juuret ovat keskiajan kirkkotaiteen traditiossa. Suomessa puunveistoon liittyi myös vahvasti primitiivisyys ja kansanomaisuus, varsinkin vielä 1800 -luvulla sekä vuosisadan vaihteen jälkeen ennen informalismia (Lingren 2008, 11). Yleisön suhde puuhun on muuttunut urbanisoitumisen myötä. Ennen kaupungistumista ihmiset saivat elantoa metsästä ja puusta. Puu edusti köyhyyttä ja mennyttä aikaa. Suhtautuminen puuhun koki 2000 -luvun taitteen jälkeen uuden renessanssinsa (Kosonen 2008, 46). Tällä hetkellä puu on taas erityisen ajankohtainen erityisesti ihmisen hyvinvointiin tähtäävässä sisustuksessa. Akateeminen kuvanveisto vakiintui vasta 1800 -luvun loppupuolella. Siihen asti veistäjät olivat käsityöläisiä, jotka veistivät vaivaisukkoja, saarnastuoleja ja ulkomaisten esikuvien mukaisia kirkkoveistoksia. Moderni kuvanveisto oli edelleen kiinnostunut kansantaiteesta ja keskiajasta: se nosti edelleen 1900 -luvulla kotoperäiset materiaalit esiin uusien työmetodien voimalla (Lingren 2008, 11).

2.2 Puun ominaisuuksista

Ranskalaiset sanovat, että puu tekee hyvää sielulle. Puunmateriaali liittyy luontoon. Kaupungistuneessa yhteiskunnassamme ollaan huomattu, kuinka lyhytkin luonnossa vietetty aika voi auttaa stressitason alentamiseen. Taiteilijat, arkkitehdit ja muotoilijat, kirjailijat ja runoilijat käyttävät puun olemusta, siis ei-faktisia ominaisuuksia ilmaisussaan: kauneutta, viihtyisyyttä, lämpöä, ekologisuutta, tuoksua, henkeä, herkkyyttä ja esteettisyyttä (Kosonen 2008, 45). Työni tarkoitukseen liittyy niin ikään edellä kuvatut ominaisuudet.

Keramiikkamateriaaliin verrattuna puumateriaali tarjoaa erilaisen lähestymistavan luonnonläheisyyteen. Puu liittyy suoraan metsässä näkemiimme puihin. Puuta käytetään ja on käytetty asuinrakennuksissa varsinkin maaseudulla. Puu liittyy suomalaisessa kontekstissa nostalgiaan ja menneeseen aikaan. Iso osa nykyisistä veistäjistämme tunnustautuu nostalgiseksi, osa oman henkilöhistoriansa kautta, kun taas osa -esimerkiksi Maija Helasvuo ja Radoslaw Gryta tunnustavat ihailevansa keskiaikaista kansaomaista ja uskonnollista puunveistoa ja varsinkin siinä ilmenevää käsityötaitoa (Kantokorpi 2008, 32).

Puumateriaali on halpa, kevyt ja uusiutuva sekä helpohko veistää. Tässä on tietenkin eroja eri puulajien välillä. Kuvanveistäjät luokittelevat puulajit kolmeen eri luokkaan: pehmeisiin, puolikoviin ja koviin puulajeihin (Teixido i Camí & Chicharro Santamera 2009, 41). Varsinkin kierrätyspuu on halpaa, mutta siitä koituu vain kuljetuskustannuksia. Kierrätyspuu, jota käytän lukeutuu suurelta osin puolikoviin lajeihin ja taas toisaalta tekniikkani ei ole kaivertaminen vaan puiden yhteen liittäminen. Puuta veistomateriaalina hyödyntävät taiteilijat voisi jaotella eri puulajeja käyttäviin, pyöreän rungon veistäjiin, lankuista ja levyistä rakentajiin sekä jo kerran käytetyn puutavaran työstäjiin. (Kosonen 2008, 49). Kierrätyspuu ja löydetty puu voidaan nähdä myös luonnonsuojelun ja kertakäyttökulttuurin vastustamisena.

Markku Koski puhuu artikkelissaan suhteestamme puuhun ja puun olemuksesta (Koski 2001, 56). Puu ei peity tai katoa muotoiluprosessissa vaan sen ominaislaatu ja lähtökohdat jäävät aina jotenkin jäljelle. Hän jatkaa edelleen pohdintaansa siitä, kuinka nykypäivän visuaalisen pommituksen kohteena oleva ihminen haluaa koskettaa jotakin, joka ikään kuin vastaa kosketukseen. Puussa tuo kosketus on jäljellä: puu puhuu meille, sillä on oma tarinansa ja syynsä. (Koski 2001, 56).

Kuva 4. Pauno Pohjalainen. Viimeinen ehtoollinen Turun tuomiokirkossa.

2.3 Puunveistotaiteen suhde puumuotoiluun ja sisustuskulttuuriin

Puunveiston erkaantuminen akateemiseksi taiteeksi 1800 -luvulla jättää puuveiston serkuksi myös puumuotoilun, sisutuksen ja kaupunkisuunnittelun. Kaupunkisuunnittelussa puupintaa käytetään viihtyvyyden lisääjänä ja varsinkin nykyään panostetaan enemmän myös puurakentamiseen.

Muotoilu pyrkii luomaan ihmisen elinympäristön miellyttäväksi. Kuvataiteen kentällä puunveistossa taas tuodaan esille myös ihmiselämän epämiellyttäviäkin ulottuvuuksia elämän ja luonnonvarojen rajallisuutta. Edellisestä esimerkkinä on Veikko Hirvimäen teos Suuri kävely vuodelta 2002 (ks. Kuva 3). Hirvimäki kertoo ajattelevansa, ettei nykypäivänä näe muuta mahdollisuutta, kuin työskennellä luonnon puolesta (Kosonen 2009, 91) Molemmat kuitenkin ilmaisevat tarinaa, ja molemmilla kosiskellaan kohderyhmänsä: muotoilulla kuluttajia ja puuveistoksella taideyleisöä. Taiteen tekemiseen tietenkin kuuluu niin sanottu taiteellinen vapaus, mutta ITE -taidetta (ITE –taide on Suomessa tehtyä kouluttamattomien taiteilijoiden arjessa syntyvää taidetta) lukuun ottamatta taide kuitenkin luodaan katsottavaksi.

Puunveistotaiteen tarkoitusperiä ei toisaalta voi verrata puumuotoilun tarkoitusperiin. Taiteilijalla on yleensä vapaus ilmaista asioita omista lähtökohdistaan. Muotoilija on taas taloudellisista syistä riippuvainen tuotantoprosessin rahoittajasta. Voidaan toisaalta pohtia, kuinka vapaa kuvataiteilija on niin sanotun taidemaaailman erilaisista rakenteista, jossa kilpaillaan näyttelypaikoista ja apurahoista. Taitelija on kuitenkin muotoilijaan verrattuna vapaa kädenjäljen ilmaisun, koska taiteilijan tuotoksen ei tarvitse olla monistettavissa sellaisenaan.

Taiteen tekemisen prosessin aikana ilmaisuun liittyy taiteilijan omasta kädenjäljestä syntyvä autenttisuuden tae: taideteos syntyy tehdessä, ei ajatellussa. Juuri tällaista autenttisuutta ja omaa kädenjälkeä, sekä veistämisen prosessiluontoisuutta, jossa teos syntyy vasta tekoprosessin aikana, informalistit korostivat puheessaan (Lingren 2008, 12). Tämä erottaa puunveiston puumuotoilussa, koska muotoilutuotteiden tarkoitus on monistettavissa.

Kuva 5. Beverly Buchanan. Keep out 1991 30.5 x 14 x 24.1 cm

3 NYKYVEISTOSTA

3.1 Nykyveistotaiteesta ja omasta puunveiston tekniikastani

Nykyveistoinstallaatiot ovat osa monimuotoista kuin on visuaalista kulttuuria. Materiaalina voi yhtä hyvin käyttää niin pronssia kuin paperiakin. Oman veistokseni kaltaiset käytetyistä materiaalista tehdyt kokoonpanot, assemblaget, aloittavat tarinansa länsimaisessa veistotaiteessa vasta Braquen ja Picasson jälkeen. Siihen mennessä veistäminen tarkoitti joko muotoilemalla, veistämällä tai kaivertamalla tehtyä. (Dawson 2012, 11).

Tekniikka, jolla kerään puunkappaleet teostani varten, ei perustu ennalta määrättyyn metodiin. Luotan tässä sattumanvaraisuuteen. Kuljen kadulla tai kysyn tuttavalta kaatopaikalle menossa olevaa puutavaraa ja vien sen työhuoneelle. Katson myöhemmin, onko se käyttökelpoista. Samankaltaista metodittomuutta käyttää myös David Batchelor, joka etsii kaupungeista värikkäitä asioita teoksiinsa, omissa teoksissaan (Dawson 2012, 16).

Veistokset suhtautuvat aina jollakin tavalla siihen tilaan, jossa ne ovat esillä. Veistotaide on maalaustaiteeseen verrattuna lähempänä tilojen suunnittelua. Kolimiulotteiset teokset ovat myös massiivisempaa ja niihin liittyvät aina valot ja varjot. Toisaalta voi miettiä myös maalauksen ja veiston rajapintoja. Teoksessani ajatuksena on prosessiomaisuus, ja se, kuinka poimin työhuoneelle keräämistäni puunkappaleista muodostelmia. Tavoitteeni on tehdä teos, joka syntyy maalauksen tavoin prosessin kautta.

Kuva 6. Veikko Hirvimäki. Suuri kävely 2002.

3.2 Veistoa vai maalausta?

Taidehistoroitsija, kriitikko ja kuraattori Juha-Heikki Tihinen pohtii artikkelissaan veistoksen erityisyyttä verrattuna kaksiulotteisiin teoksiin (Tihinen 2010, 56). Nämä rajat vahvistavat tietoisuutta omasta ruumiillisuudestamme ja siitä, että olemme osa näkyvän maailman visuaalista kudosta. Veistotaide tarjoaa kenties mahdollisuuden ruumiilliseen toisin näkemiseen paremmin, kuin kaksiulotteinen teos. (Tihinen 2010, 27). Tämä moniaistisuus ja tilallinen kokemus liittyy omaan taiteilijaidentiteettiin liikkuvana taiteilijana. Veistoprosessissa on myös sinänsä kyse keholla tekemisestä.

Kuvataiteilija Jyrki Siukonen (2010) veistelee ajatuksiaan veistäminen ja ajattelun yhteydestä: veistäminen on kaikilla hermoilla ajattelua (Siukonen 2010, 33). Jyrki Siukonen referoi kuvanveiston historiaa, josta kirjoittaminen ja sen jaottelu alkaa antiikin Kreikassa. Michelangelo luonnehti, että se missä lisätään jotakin, muistuttaa maalaamista. (Siukonen 2010, 29). Minun työskentelytapani muistuttaa taas Michelangelon luonnehdinnan mukaan maalausta, ei veistoa.

Kierrätyspuusta kootun teokseni voi nähdä myös jatkumona Duchampin 1900-luvun alussa aloittamalle ready made -taiteen traditiolle ja toisaalta traditionaaliselle puunveistolle. Toisaalta kierrätyspuusta tehty taide ei edusta esimerkiksi Purifoynta kaltaista roskataidetta. Se on ennemminkin Pauno Pohjalaisen puisten alttarirelieffien kaltainen kokoelma ja kudelma elämän eri palasista. Haluan kuitenkin pohtia, mitä taiteilija voi oppia puumuotoilusta ja puun käyttämistä sisustusmateriaalina. Onhan kuitenkin esimerkiksi kirkkotaide, jossa puuveistämällä on vahvat juuret, toisaalta myös kirkon arkkitehtuuriin ja sisustamiseen vaikuttamista. Teoksessani haluan juuri puhua puun kanssa jostakin, mitä emme arjessamme aina huomaa tai näe. Puun työstäminen on toki myös minulle taiteilijana matka puun kauneuden äärelle.

Kuva 7. Hattulan kirkossa on yli 40 puuveistosta, joista varhaisimmat ajoitettu tehdyksi 1300-luvulla

4 KÄVELYTAITEESTA

Aloittaessani teoksen *Matkalla jonnekin* (2016) syksyllä 2015 en ollut kuullut kävelytaiteen teoriasta. Pikku hiljaa minulle alkoi kuitenkin valjeta, että teokseni saattaisi liittyä kävelytaiteeseen ja sen teoriaan. Minulle selvisi, että on olemassa joukko taiteilijoita, jotka kutsuvat taidettaan kävelytaiteeksi. Tässä luvussa pohdin, kuinka oma teokseni voisi liittyä kävelytaiteen teoriaan.

Mutta saattaa tulla päivä, jolloin maa erotetaan aidalla niin kutsutuiksi huvipuistoiksi, joista vain jotkut saavat ahdasta ja valikoivaa iloa – kun aidat moninkertaistuvat ja keksitään ihmisansoja ja muita laitteita ohjaamaan yleiselle tielle ja kävelyn Jumalan maan pinnalla selitetään merkittävään luvutonta tunkeutumista jonkun herrasmiehen maille. Parantakaamme siis mahdollisuuksiamme ennen kuin pahat päivät tulevat.

-Henry David Thoreau

4.1 Kävelyn historiasta ja miten se johtaa teokseeni

Kävelyn historia kiinnittyy filosofian historiaan. Romantiikan ajalla Jean-Jaques Rousseau aloitti puheen kävelyn meditatiivisesta ulottuvuudesta: hänen mukaansa ajatukset kulkevat paremmin kävellessä. (Solnit 2014, 14) Toisaalta jo antiikin sofistit luennoivat paljon nimenomaan kävellen, vaikkakin suoraa yhteyttä ei voida osoittaa kävelyn ja luennoinnin tarkoitushakuisuuteen. Toisaalta antiikin Kreikan arkkitehtuurissa on osoitus kävelyn ja sosiaalisen kanssakäymisen yhteydestä. (Solnit 2014, 16). Näistä perusteista alkaa siis kävelytaiteenkin ensimmäiset ideat. Kävelijä on liikkeessä ja ajatukset ja ideat virtaavat eri tavalla, kuin ollessa paikallaan.

Kävely ja matkanteko ovat tulleet niin keskeisiksi metaforiksi ajatukselle ja puheelle, niin keskeisiksi, ettemme edes huomaa sitä (Solnit 73). Omaan teokseeni kävelyn historia liittyy niin, että samalla kun sen työnimi ja perusidea on ”*Matkalla jonnekin*”, kerään materiaalin itse ympäristöstäni: kysymällä tuttaviltani onko heille sattumoisin kierrätykseen menossa olevaa puutavaraa tai löydän puunkappeleita kadulta. Kerääminen tällä tavoin näyttää omaa elinympäristöäni: missä liikun ja kenelle puhun. Se on siinä mielessä oman elämäni karttapalanen, jonkinlainen karttakuva elämästäni. (ks Litte 1).

4.2 Kävelyn filosofiasta taiteeksi

Puiden keräysprosessi muodostaa siis omasta elämästäni jonkinlaisen kartta-palasen, joka on esillä maaliskuussa 2016 Kaikki Hyvin -lopputyönäyttelyssä Taidekeskus Mäntinrannassa. Materiaali symboloi näin elämääni; vanhempiani ja tuttaviani, sekä paikkoja, joissa olen materiaalin keräysprosessin aikana kulkenut silmät auki, ympäristöä tutkien.

Situationistit tekivät sodanjälkeisessä Euroopassa kävelystä esteettis-poliittisen tapahtuman kaupunkivaelluksillaan. Kaupungin tiedostamaton alue yhdessä psykomaantieteen konseptin avulla haluttiin tutkia urbaanin kontekstin vaikutusta yksilöön. Situationistit menivät surrealistien deambulaatiota pidemmälle löytäessään ajalehtimisen potentiaalin kollektiivisena taidemuotona. (Carreri 2003, 90). Ehkä juuri tuon ympäristön tarkkailu ja sen merkitysten uudelleen muodostaminen teoksessani *Matkalla jonnekin* (2016) on yhteydessä situationistien aloittamaan perinteeseen kaupunkiympäristön tiedostomattoman tutkimisessa. Samoin teoksessani on yhteys situationistien leikkisän kaupungin käsitteeseen. Situationistit vastustivat sodan jälkeistä kapitalismia teoriassaan. Nyky-yhteiskuntaa tarkastellen heidänkin teoriansa on päätenyt teorian tasolle, mutta juuri tietenkin taide ja luovuus voisivat olla sen leikkisyyden, ihmisten latenttien toiveiden ja ajatusten leikkipaikkaa. Ehkä kutsumalla käyttämään kaupunkitilaa uudella tavalla leikkisyyden lisääminen voisi olla mahdollista.

Matkalla jonnekin –teos (2016) on kaupunkitilan tiedostomattomista paikoista kerätystä materiaalista koostuva, tilaan installoitu veistos. Pyrin koko tekoprosessin ajan kohti leikkisyyttä ja lapsenkaltaisuutta jättäen hyvän käsityötaidon ja tarkan suunnittelun ja luonnostelun toissijaisiksi. Yhteys situationistien kaupunkiseikkailuun ja tiedostomattomaan on minulle ilmeinen. Teokseni *Matkalla jonnekin* (2016) tekoprosessin alkumetreiltä lähtien olen ajatellut teoksen olevan jonkinlainen kuvaus seikkailuromantiikasta. Kävelyn historia onkin juuri tällaisesta tiedostomattoman ja tietoisuuden vuoropuhelusta, liikkeen ja pysähtymisen vaihtelusta. Mitä sitten on eroa puhua vain taiteen tekemisestä, siinähan olemme aina yhteydessä myös johonkin, jota toiset kutsuvat sattumaksi tai tiedostomattomaksi.

4.3 Kävelymetodista

Taidekasvattaja Anne Keskitalo (2006) tutkii kävelytaidetta kokemuksena ja kahden kävelytaiteilijan teosten kautta. Lauri Anttilan roskakäveyn rakentumista kerronnalliseksi veistokseksi. Kävelyn varrelta valokuvatut roskat muodostavat kävelyveistoksen, jossa kävely on veistoksen ”perusenergiaa”. (Keskitalo 2006, 94). Tässä mielessä oma teokseni koostuu jo kerätyn materiaalin kautta eri keräämispaikkojen tarinaksi, veistoskertomukseksi. Minä en kuitenkaan kerää materiaalia tietystä paikasta ja tietyllä metodilla, niin kuin kävelytaiteen metodiin kuuluu.

Sen sijaan kerään teokseni materiaalit ainakin näennäisen sattumanvaraisesti. Tästä näennäisestä sattumanvaraisuudesta saattaa kuitenkin muodostua oma metodini. Erityisesti, koska teen dokumentaation keräämästäni materiaalista, saan tutkia teoksen tekemisen metodiani jälkikäteen.

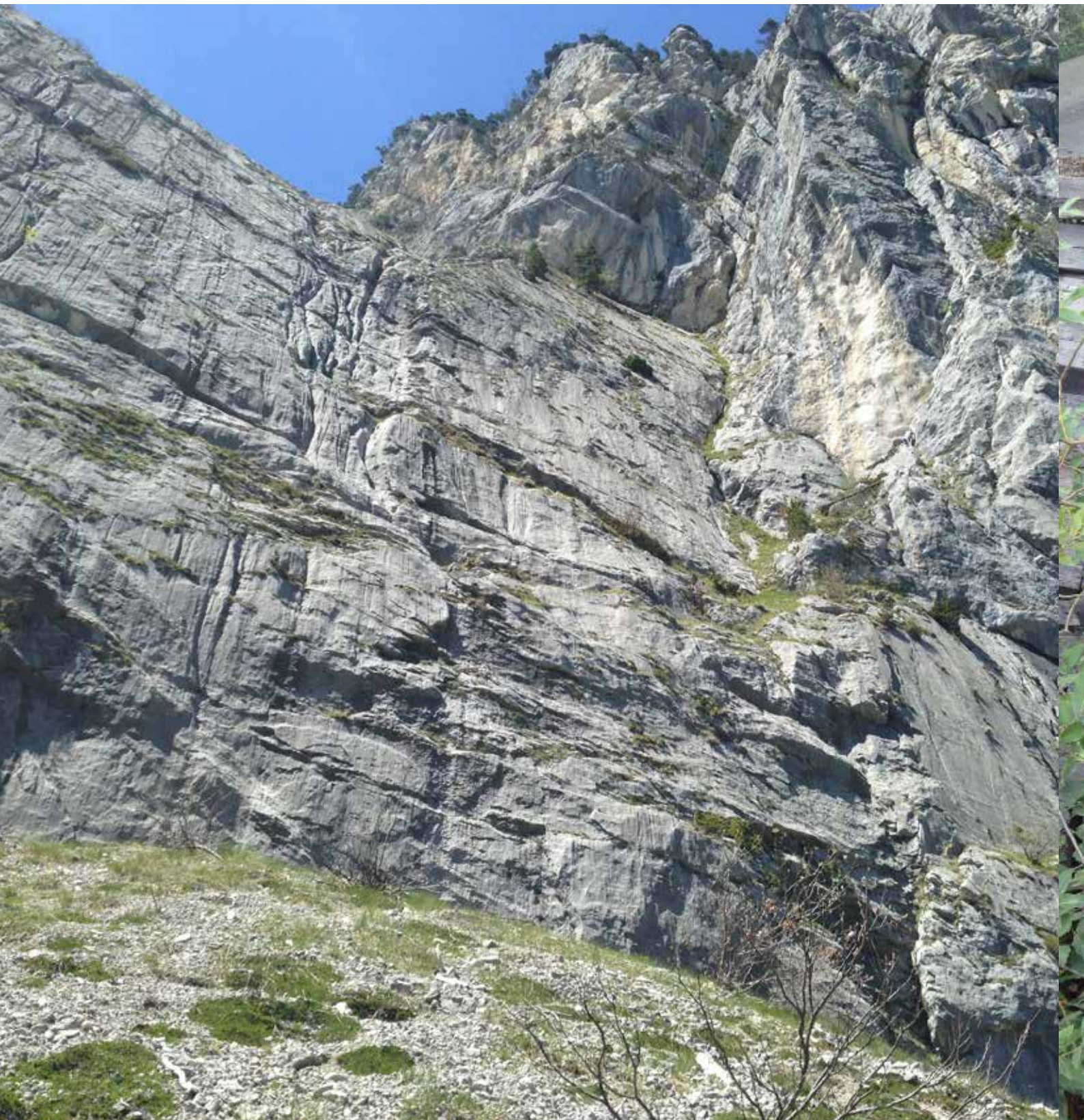
4.4 Kävelyä teoksen Matkalla jonnekin kanssa

Mountains, admired, arouse feeling of horror, attraction of, as background, barrenness admired, beauty of, enjoyment of, "know thyself" philosophy, and men, mysticism, romantic feeling towards, scientific attitude, sublimity, sunrise seen from, walking, and women.

-hakemistomerkintä Morris Marplesin kirjasta Shank's Pony

Kävelyssä ja sen historiassa minua kiinnostaa erityisesti vuorivaellus, sekä siihen liittyvä pyhiinvaellus. Rebecca Solnit (2014) toteaa tästä yhteydestä niin ikään, että puhuttaessa kävelyn dramaattisemmasta muodosta, vuorikiipeilystä, ajatus pyhiinvaelluksesta on melkein aina läsnä, mutta monet nousut johtuvat myös muista syistä, kuten urheilusta ja sotatoimista. (Solnit 2014, 138). Vuorikiipeilyn ja Matkalla jonnekin –teoksen yhteys tulee teoksen visuaalisesta lähtökohdasta, joka on vuoristomaisema. Aikaisemmin tuotannossani olen tehnyt omakuvasarjan, jossa olen kiivennyt aamuyön tunteina Salèvevuoren ylle. (ks. kuva 8). Teos Matkalla jonnekin (2016) liittyy vuoristoon visuaalisesti ja metaforisesti. Yhtäältä se on dramaattisempi kuin pelkkä kävely, toisaalta se liittyy metaforan tasolla pyhiinvaeltamiseen, hengelliseen kasvuun siis.

Kuva 10. Rebecca Solnit luonnehtii kiipeilyä pystykävelyksi. Pystykävelyreitti jossain päin Ranskan alppiseutua. Kuva on otettu keväällä 2014.

Kuva 11. Näkymä tämän opinnäytetyöhön liittyviltä ensimmäisiltä inspiraatiokävelyiltä Tampereen Tikkutehtaan liepeiltä.

5 MITÄ PUUSTA ON PUHUTTU JA MITEN VOIN HYÖDYNTÄÄ AJATUKSIA TEOKSESSANI?

Tässä luvussa sivusin puun käytön ja puunveiston historiaa. Se on jatkumo, johon itse haluan liittyä omalla kierrätyspuusta koostetulla teoksellani. Tom Engblom sanoo, että jos käyttää materiaalina puuta niin teoksen sisältöön siirtyy puun käyttötappoihin ja -tarkoituksiin kytkeytyvä historia (Tuukkanen, Talasmaa, Bodoniy 2008, 71). Engblom jatkaa puhettaan teoksistaan kuvaillen esineasetelmien ideaan sisältyvän ajatuksen objektien kohtaamisesta. (Tuukkanen, Talasmaa, Bodoniy 2008,72). Ajattelen myös omassa teoksessani puunkappaleiden kohtaamista; tarinoiden ja ajatusten kohtaamista.

5.1 Tarinankerrontaa puulla

Myös kuvanveistäjä Pauno Pohjalainen viittaa puumateriaalin erityiseen tarinaan sen traditiossa, erityisesti kirkkotaiteen piirissä. Hänen innoittajina ovat keskiajan taide, varhaisrenessanssi ja ortodoksinen kirkkotaide. Pohjalainen kertoo kunnioittavansa edeltäjiensä vankkumatonta uskoa toiseen todellisuuteen ja katsoo taiteen intensiteetin kumpuavan juuri siitä. (Tuukkanen, Talasmaa & Bodoniy 2008, 111). Tulkitsen Pohjalaisen viittaavan juuri tarinoihin toisesta todellisuudesta. Tältä kantilta katsottuna puun veiston traditio kirkkotaiteesta antaa puiselle veistokselle äänialaa juuri tarinoihin niin kutsutusta toisesta todellisuudesta.

Kuvanveistäjä Kimmo Pyykön teoksissa on myös jotain samaistumis pintaa minulle, vaikka hän ei tunnustaudukaan materiaaliesteetikoksi, jonka tulkitsen tarkoittavan, ettei puussa sinänsä ole hänelle esteettistä arvoa. Tosin hänen afrikkalaista bongossipuumateriaalilla tehdyissä töissään on myös käytetyn materiaalin ulottuvuus. Hän on itse kuvannut myös työskentelyään sanoen ”valitsen vaistomaisesti tekemisessäni polun, jonka mutkat eivät heti kerran katsomalla näy – eikä määränpää ole tarkasti selvillä”. (Tuukkanen, Talasmaa & Bodoniy 2008, 116). Johonkin tällaiseen vaistonvaraiseen työskentelyyn minäkin tekemiselläni pyrin: löydän puumateriaalin vaistonvaraisesti, sattumalta löytäen ja valikoiden.

Puun omasta luonteesta puhuu myös huonekalumuotoilija Hella Jongerius. Hän vertaa sitä posliiniin ja tekstiiliin, jolla ei ennen työstämistä vaihetta ole luonnetta. Niillä tosin on työstämisen jälkeen omat viittaukset historiaan ja traditioon, mutta puulla on tarkoitus ja luonne jo ennen kuin sitä on työstetty. (Glasner & Sterner 2013, 141). Ehkä käytetyssä puussa tuo luonne tulee edelleen voimakkaammin esiin. Yksi materiaalieräni on peräisin esimerkiksi vanhempiani pihalla olleesta

Kuva 12. Mauno Hartman. Emäpuu.

leikkimökistä. Se on leikkimökki, jota minä en ikinä käyttänyt, koska muutimme tuohon taloon, kun olin jo kasvanut sen ikäiseksi, että leikkimökki tuntui hieman lapselliselta. Ja taas kappaleet, jotka olen löytänyt puretun talon raunioista puhuvat omaa tarinaansa toisaalla.

5.2 Meditatiivisuus ja käsityön jälki

Kuvanveistäjä Anneli Sipiläisen teoksissa taas on mukana veistojäljen veistojäljen herkkyyden tuomaa meditatiivisuutta. (Tuukkanen, Talasmaa, Bodoniy 2008, 128). Haluan omissa töissänikin niiden rosoisuudesta huolimatta niissä ilmenevän kuitenkin keskittyneen tunnelman. Sipiläisen teokset tosin ovat luonteeltaan ja tekniikaltaan erilaisia, kuin minun veistokseni, mutta kuitenkin ne ovat vankkarakenteisia. Niissä luonto, kulttuuri ja oma kokemusmaailma nivoutuvat kokonaisuudeksi (Tuukkanen, Talasmaa, Bodoniy 2008, 116).

Mauno Hartman käyttää teoksissaan käytettyä puuta, vanhoja hirsiiä. Hän kertoo työskentelevänsä prosessinluontoisesti, suunnittelematta ja luonnostelematta etukäteen. Hän kuvailee ottavansa hirsiiä, ottavansa pois ja liittävänsä tehden jatkuvasti teknisiä ratkaisuja. (Kallio 2001, 83) Hartman puhuu haastattelussa myös puun kanssa työskentelyn vaatiman fyysisen ponnistelun rauhoittumisesta. Hän ottaa vertailukohdakseen maalauksen ranneliikkeen hermostuttavuuden, ja kertoo aina sen jälkeen ottavan hirren syliin ja kirveen käteen ja rauhoittuvansa sen kanssa. (Kallio 2001, 89). Puhun itse työssäni tekemisen meditatiivisuudesta, ja siitä, kuinka nyky maailmassa tuo hetkeen pysähtyminen ei suju helposti. Se ei suju helposti minulta, eikä se suju helposti ympärillä oleviltani ihmisiltä.

5.3 Puinen kokoelma

Teostani voisi kutsua myös sanalla assemblage. Teokseni ei ole tarkoitus muodoltaan muistuttaa kerätyn puun alkuperästäisestä kohteesta. Esimerkiksi Noah Purifoy'n roskataideteoksien tarkoitus on muistuttaa materiaalin alkuperästä, kuten lähiön kokemasta kaoottisesta tuhosta (Arcenau 2015).

Puunveistäjä Emily Brzezinski taas on kiinnostunut puun luonnollisesta muodosta. Toisaalta hän sanoo toistavansa teoksissaan sekä puun luonnollista kuviota, että työkaluin esiintuomaansa muotoa (Georgievsk-Shine 2015). Brzezinky kertoo suhteensa luonnon ja veistosten välissä muuttuneen. Otettuaan käyttöön moottorisahan, hän kertoo, että häntä alkoi kiinnostaa enemmän puun perusmuodon rikkominen (Georgieska-Shine 2015). Myös omassa veistoksessani sahaan sirkkelillä puunkappaleita. Toisaalta käyttämäni puunkappaleet ovat jo aiemminkin käyneet jonkin prosessin läpi, jossa niistä on tehty epäluonnonmukaisia. Brzezinky jatkaakin, että moottorisahan tuomat kömpelöt katkaisut, koverrukset ja uurteet antoivat elävän liikkeen puun perusmuodolle (Georgieska-Shine 2015).

Kuva 13. Emily Brzezinsky. Skyward
oaks Kanadassa-

Kuva 14. Noah Purifoy'n assemblage Teaxasissa, Noah Purifoy
Outdoor Desert Art Museumissa.

6 POHDINTAA KÄVELYSTÄ – PROSESSI KESKEN

Kenties meidän tulisi lähteä lyhimmällekkin kävelylle kuolemattoman seikkailun hengessä, koskaan palaamatta, valmiina lähettämään vain palsamoidut sydämemme maallisina jäännöksinä hylättyyn valtakuntaamme. Jos olet valmis hylkäämään isäsi ja äitisi, veljesi ja sisaresi, vaimosi ja lapsesi – jos olet maksanut velkasi, tehnyt testamenttisi, ja järjestänyt asiasi ja olet vapaa mies – niin olet valmis kävelylle.

-Henry David Thoreau

6.1 Analyysiä teokseni lähtökohdista

Sain teoksestani erään spontaanin palautteen eräältä teini-ikäiseltä tytöltä, joka ei tiennyt teokseni taustoista mitään. Hänelle teoksestani tuli mieleen elokuva Michael Punksin romaaniin perustuva elokuva *The Revenant*. Kyseinen elokuva on raadollinen selviytymistarina, pala Yhdysvaltojen länsiosien historiaa. Monestiko nykyinen länsimaalainen kokee mitään vastaavaa. Teokseni on eräänlainen kysymys juuri tähän, jatkaen osaltaan situationistien antikapitalistista keuhkoamista. Nykykulttuurissa kapitalismi on niin sisäänrakennettua, ja olen itsekkin siihen hyvin kietoutunut. Tästä hyvänä esimerkkinä voisi pitää vaikkapa Instagram –tilien seuraamista. Mainontaahan nekin viattoman ulkokuoren sisällä edustavat.

Mieleeni palautuivat esimerkiksi, *Mountainbabes* - ja *Mountaingirls* –tilien kuvat. Tavallaan ne toimivat samalla tavalla, kuin sukua noille pyhiinvaellustarinoille, joita Solnit (2014) kuvaa: ”Pyhiinvaelluksessa matka on säteilevä sen toivon kanssa, että konkreettiseen määränpäähän saapuminen tuo mukanaan hengellistä etua. (Solnit 2014, 50) Monestihan nämä kuvat koskiskelevat toimistossa istuvia ihmisiä hankkiutumaan kyseiseen ympäristöön, ainakin hankkimaan samanlaiset vaatteet ja varusteet. Parhaimmillaan ne tietenkin kutsuisivat ihmiset oikeasti luontoon. Solnit (2014) puhuu Tolstoin *Sota ja Rauha* –teoksen Marian kuuntelevan venäläisen pyhiinvaeltajan tarinoita ja halajavan juuri samoille matkoille, joissa hän kurjissa rievuissa, laukun ja palvelijoiden kanssa, vaeltaisi mutaisia teitä. (Solnit 2014, 51).

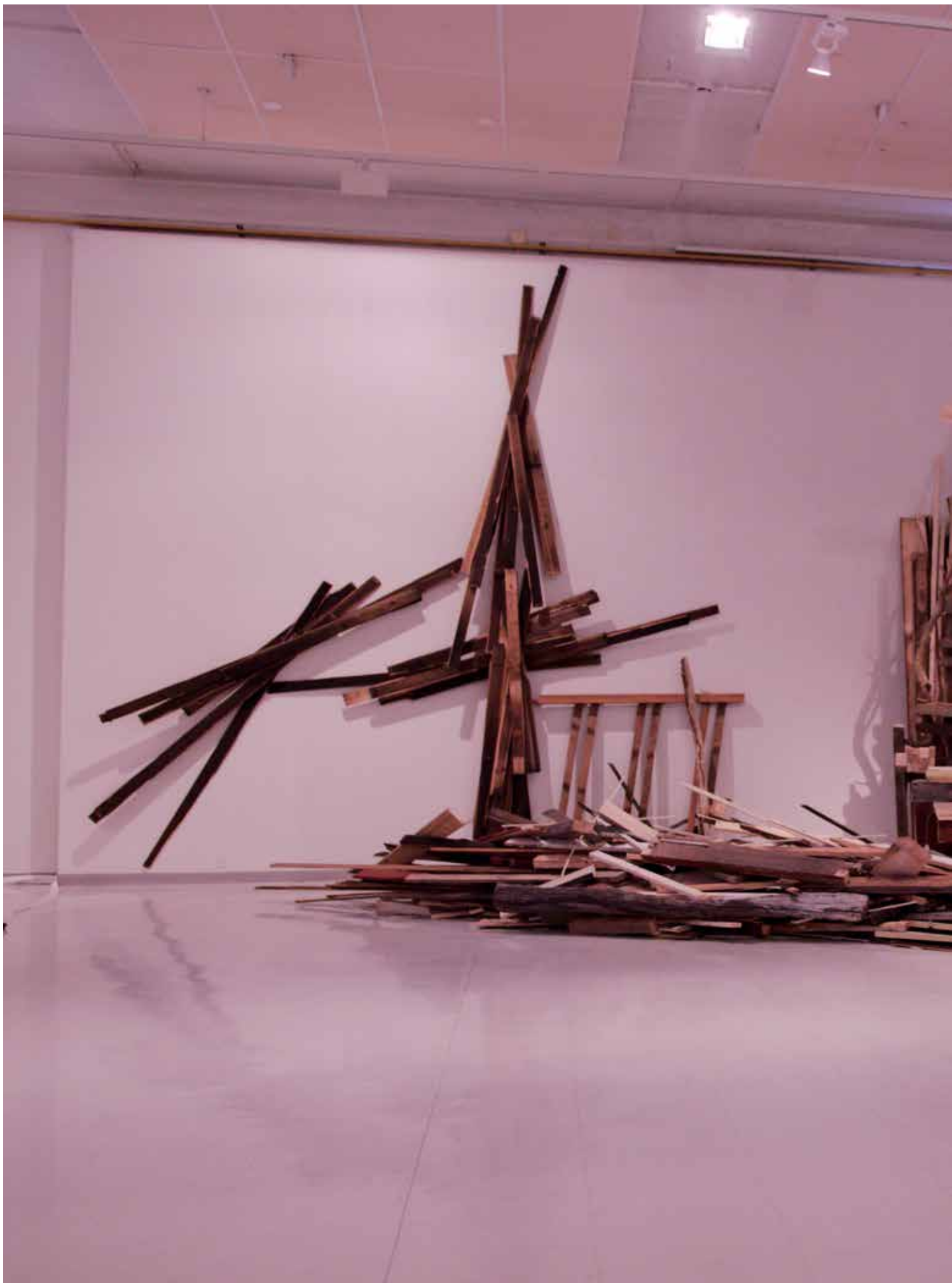
On ehkä latteaa ja kulunutta verrata pyhiinvaellustarinoita ja nykyihmisen kaipuuta vaihteluun ja seikkailuun, mitä kaipuuta siis markkinatalouskin, vaikkapa sitten Instagramissa, heruttaa. Siitä minä kuitenkin Matkalla jonnekin –teoksessa (2016) puhun, ehkä menestyksekkäästi, ehkä vähemmän menestyksekkäästi. Olen maininnut kuitenkin artist statementissani (liite 2) seikkailuromantiikan. Se kiehtoo minua, saa sydämeni väpättämään: ajatus seikkailusta, vuoristosta, syksyisestä räntäsateesta. Teoksessani siis kyse jonkinlaisesta nyky maailman, joka on niin kovin kietoutunut markkinavoimiin, ettei sitä pääse pakoon edes luontoseikkailija, vastalauseesta.

Kävely, puu, vuoristo ja liike ovat teokseni teemoja, jotka liittyvät väljästi yhteen. Ehkä ne ovat juuri sellainen tähtikartta muodostavat kuvion, mutta en ole tarpeeksi hyvä tähtitieteilijä saadakseni kiinni niiden yhteenlasketusta summasta. Tiedän kuitenkin, että kävely, tilassa liikkuminen on lähtökohta kaiken arkkitehtuurin kehitykselle ja taas erilaiset tilat tekevät kävelystä tarkoituksenmukaisen. Oli tarkoitus sitten vuorikiipeily tai mielenilmaus kaupungin kaduilla. Taide on asioiden kysymistä enemmän, kuin asioiden tietämistä. Ehkä minun ei siis tarvitsekaan tietää lopullisesti, miten tuo tähtikuvio työssäni muodostuu.

Teoksen installoinnin synnytystuskissa, samoin kuin sen työstöaikana työhuoneella, kun kaikki oli vielä edessäpäin, koin tekeväni jotakin, mistä olen toisaalta lapsen lailla innoissani, mutta samalla teini-ikäisen epävarma. Voisin sanoa, että tuo lapsen into valloittaa jotakin mistä ei kunnolla tiedä mitään ja teini-ikäisen epävarmuus seistä epävarmasti teon takana, voisi heijastaa jotakin tuosta seikkailuromantiikasta; sehän jättää jotakin kertomatta, jotakin jää selvittämättä. Nyt tietenkin tässä opinnäytetyön kirjallisessa osuudessa minun tulee ottaa aikuisen vastuu selvittää mitä räntäsateessa ja talven tuiskuissa tapahtui. Astun sisään lämpimään kotiin ja kirjoitan.

Kuva 15 viereisillä sivulla näkymä Alpeilta.

Kuva 16 ylhäällä yksityiskohta teoksesta Matkalla jonnekin (2016)

Kuva 17. Matkalla jonnekin 2016 Kaikki hyvin lopputyönäyttelyssä Mältinrannassa.

Alun alkujaan teokseni piti olla reliefi, ja ajan myötä ajattelin tekeväni kunnolla seinästä irtautuvan reliefin. Lopulta siitä tulikin enemmän veistos, kuin reliefi. Teokseni materiaali työhuoneella alkoi asettua itsessään jo kaaosmaiseksi teokseksi, jossa pelkkä materiaalin läsnäolo tilassa muodostaa niistä tarinan, jonka halusin ilmaista.

6.2 Kävelyllä herännyttä pohdintaa prosessista

Tottahan toki, kesken kirjoitusprosessin, lähdin myös kävelyille. Niin tekevät varmasti monet, jotka eivät pysty keskittymään kirjoittamiseen kauan. Sanotaanhan sen tekevän joka tapauksessa hyvää ajatuksille. Lähtiessäni kävelyille tulin kulkeneeksi ohi paikasta, jolle olin Kaikki hyvin –lopputyönäyttelyn purun jälkeen vienyt yhden osan teoksesta Matkalla jonnekin (2016). En tullut itsekään ajatelleeksi, että se näkyisi tuosta kulmasta. En ollut ajatellut teoksen sijoittamista omaksi ympäristötaideteokseksi. Siellä se kuitenkin oli Pispalan rukoushuoneen muistomerkin aukiolla, minun teokseni maailmalla, ehkä hieman luvattomasti. (Kuva 24).

Teokseni Matkalla jonnekin (2016) on prosessi. Alunperin ajattelin en olevan enemmän itsenäinen puuveistos, joka asettuisi kiltisti puunveistosten kategoriaan. Teokseni meditatiivisuus tuli pikemminkin ilmi sen prosessinomaisuudessa, kuin itse veistämisessä.

Osa teoksesta lojuu varastossa ja kotini nurkissa odottamassa seuraavaa näyttelyä, osa siellä aukiolla ympäristötaiteena. Kaikki hyvin –lopputyönäyttely oli hyvä prosessivaihe siinä matkassa, jonka taiteessani vielä teen. Ehkä Matkalla jonnekin (2016) ei ole niin paljon puuveistos kuin sen alun perin syksyllä 2015 ajattelin olevan. Se on enemmänkin, nimensäkin mukaisesti alati matkalla. Kenties se olisi voinut jo galleriassa olla enemmän liikkeessä, kuin mitä se oli.

Näin se oli voinut representoida enemmän niitä ajatuksia, mitä sen takana oli: matka, liike, prosessi ja kasvu. Staattisena veistosinstallaationa se toki toimi myös tilaan aseteltuna maisemana.

Keräsin siis teokseni materiaalin tuttavieni varastoista, roskalavoilta ja joutomailta. Tässä mielessä kuljen teoksellani kävelytaiteen historian polkua. Teokseni lähtökohdissa vaikuttanut ajatus vuorimaisemasta ja pyhiinvaelluksesta on kulkenut ajatuksissani ja päiväkirjateksteissäni niin ikään koko prosessin ajan. Toisaalta taiteelliselle työskentelylleni on aina ominaista henkilökohtaisen kasvun ulottuvuus. Työssäni pyrin jättämään sen lähtökohtaisesti taka-alalle. Myös työhuoneella kävelin. Kävelin edestakaisin materiaalipinojeni väleissä. Työhuoneeni oli kuin kompakti labyrintti.

6.3 Installointi näyttelytilaan

Teokseni installointi Mäntinrannan näyttelytilaan tapahtui kahdessa päivässä. Ensimmäisenä päivänä kannoimme materiaalit galleriatilaan ja toisena päivänä tein lopullisen sommitelman. Tiesin ennalta vain ripustavani yhden osan kattoon ja toisen takaseinälle. Kiire pakottaa nopeisiin ratkaisuihin, joihin en voi kaikkiin olla täysin tyytyväinen.

Näen Matkalla jonnekin –teoksen (2016) erityisesti tilallisena teoksena, joka ehkä, niin kuin julkisessa kritiikissäkin sain kommentissa kuulla, vaikutti hieman tilaan ahdetulta. Sen voi toisaalta tulkita olevan ryhmänäyttelyn seuraus, onhan tosiasia, ettei tilaa riittänyt mielin määrin. Toisaalta taas voi ajatella ajan puutteen ja luovan ajatuksen jääneen kesken. Jälkikäteen ajateltuna teokselleni sen kaikkine matkantoon ja kävelyn tausta-ajatuksineen olisi ollut paras esitystapa teoksen eri osien olla kunnolla levittäytyneenä pitkin galleriatilaa.

Näin niistä olisi jo itsestään muodostunut polku, jolla katselija olisi voinut muuntautua kävelijäksi. Tai pikemminkin voitaisiin sanoa, että tavallinen galleriakävely muuttuisi tietoisemmaksi kävelyksi. Teostani voidaan nimittää kokemukselliseksi kävelyksi veistoksen sisällä.

6.4 Liike tilassa ja liikkeellä uuteen tilaan

Kenties teokseni voisi toimia itsenäisenä elementtinä parhaiten, ilman ryhmänäyttelyn painetta ottaa muut teokset huomioon. Toisaalta Kaikki hyvin – lopputyönäyttelyssäkin sillä olisi ollut monenlaisia mahdollisuuksia tehdä omaa matkaansa pitkin koko galleriatilaa. Ryhmänäyttelyn järjestämisen paineen alla en kuitenkaan lähtenyt edes keskusteluun tällaisesta vaihtoehdosta. Toisaalta mielessäni oli viedä veistosinstallaatiotani enemmän labyrinttimaiseen suuntaan, jossa katsoja olisi saanut paremman tuntuman nimenomaan kävelyllä olemisesta, kun nyt teos oli katsottavissa melko perinteiseen malliin, sivusta.

Olisin voinut installoida teokseni katsojalle paljon kävelyn houkuttelevampaan muotoon. Etualan puukasa tietenkin oli huutava kieltomerkki lähteä kävelyllä teoksen sisällä, mutta toisaalta jos oletetaan teoksessa kyseessä olevan myös

Kuva 18. Näkymä Ranskan Alpeilla, pystykävelyseinämältä, keväällä 2014.

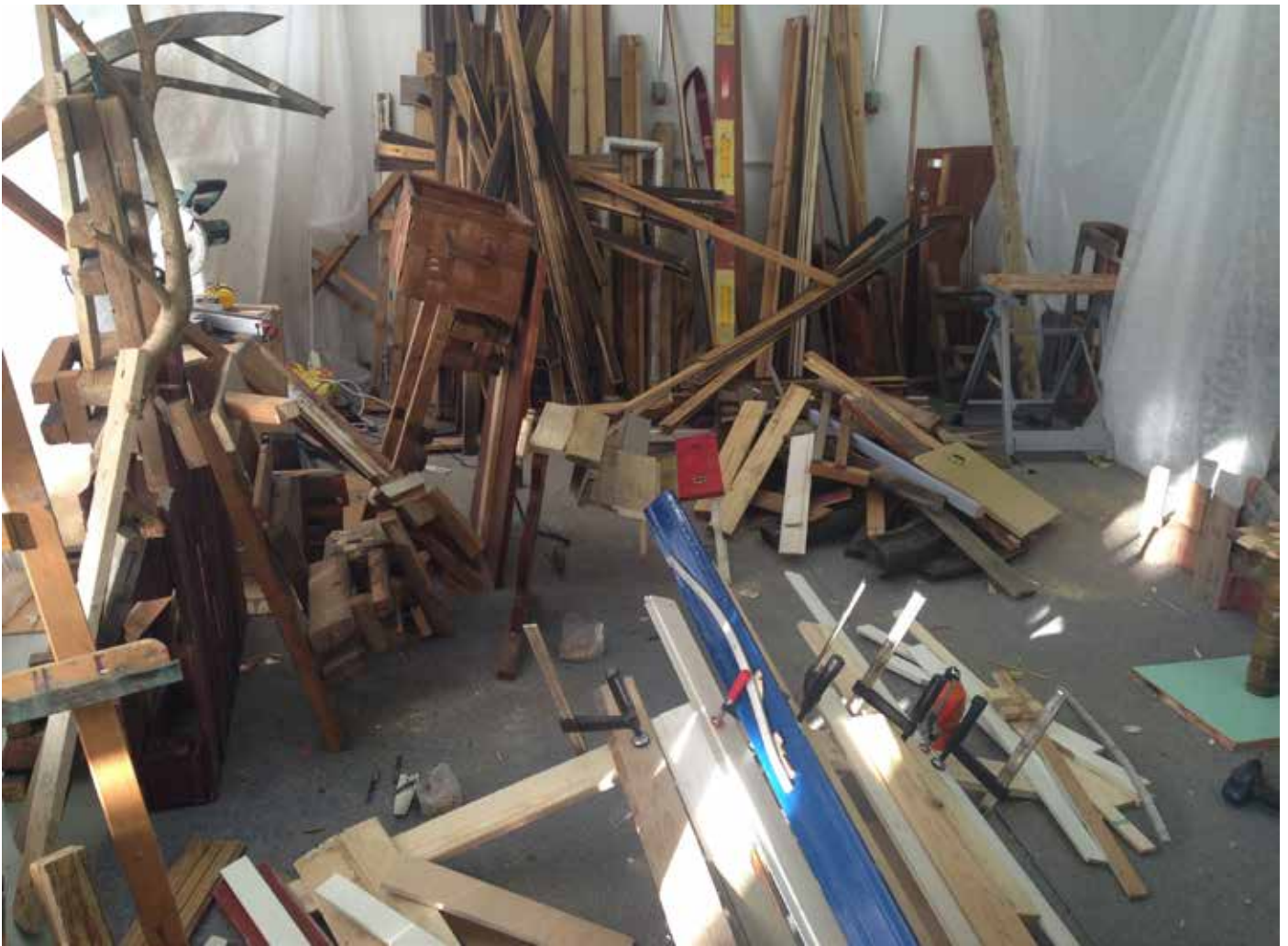
seikkailun, eikö juuri tällainen pieni kieltoelementti ole sen edellytys: mysteerin siitä onko se sallittua vai ei.

6.5 Matkalla jonnekin (2016) nykytaiteen tilassa

Luokittelen teokseni Matkalla jonnekin (2016) veistotaiteen ja kävelytaiteen kentille. Veistotaiteeseen sen kolmiulotteisuuden ja tilallisuuden takia, taas kävelytaiteeseen materiaalin keräystävän myötä. Kaikki hyvin –lopputyönäytelystä suuressa roolissa oli juuri teoksen suhde tilaan, ei niinkään se, minkälaisia yksityiskohtia olin puunkappaleista työhuoneella veistänyt. Taas ajattelen, että tulevaisuudessa Matkalla jonnekin (2016) –teoksen eri osat voivat olla esillä myös itsenäisinä puuveistoksina.

Verrattuna kuvanveistäjiin, joita olen tämän opinnäytetyön teoriaosuudessa tutkinut, Matkalla jonnekin (2016) rinnastuu Mauno Hartmanin vanhoista hirsistä veistettyjen teoksien kanssa. Hartmanin teosten tilaan suhtautuvat teokset myös puhuvat Matkalla jonnekin -teoksen kanssa samaa tilan hallintaa.

Kuva 19. Työhuonenäkymä Pyynikin Trikoolla ennen Kaikki hyvin näyttelyä.

Kuva 20. Kuva Matkalla jonnekin -teoksen (2016) yksittäisestä veistoksesta.

Kuvat 21 yllä ja kuva 22 vierisellä sivulla. Yksityiskohtia Kaikki hyvin -lopputyönäyttelyn installoinnista.

Toisaalta taas Matkalla jonnekin (2016) ei taas ollenkaan muistuta rakenteellisilta ominaisuuksiltaan Hartmanin teoksia. Matkalla jonnekin (2016) leviää tilaan, kun taas Hartmanin teokset puhuvat omaa hirtehistä vakauttaan.

Suomalaisista puunveistäjistä nostaisin teokseni kohdalla esiin vielä Pauno Pohjalaisen, jonka teokset eivät ehkä ulkoisesti muistuta niin paljon omaa muotokieltäni, kuin vaikka Hartman käytetyn puumateriaalin kanssa. Kuitenkin Pohjalaisen teosten hengellinen ulottuvuus tarjoaa teokselleni Matkalla jonnekin (2016) samaistumisinnan. Se ei ehkä tule esille kuitenkaan edes teostekstissäni niin paljon kuin se tulee esille tässä opinnäytetyössäni nyt kirjoitettuna.

Taas roskataiteen, roskadadan kohdalla nostin esimerkiksi Noah Purifoyn. Ehkä hän tarjosi omalle hataruudelleni käytetyn materiaalin kanssa jonkinlaisen synnin päästön: “roskamateriaalin saa toimimaan kyllä, kun sitä käyttää rohkeasti”, voin kuvitella Purifoyn huikkaavan minulle teostensa kautta. Niin ikään afroamerikkalainen Beverly Buchanan ja hänen pienet arkkitehtuuriin viittaavat veistokset

Kuvat 23. Leikkiviä poikia keräämässä puuta Uittotunnelin liepeillä. Otin tämän kuvan kävelyllä, kun pidin taukoa tämän opinnäytetyön kirjoittamisesta. Leikki, polku, mahdollisuus rakentaa oma seikkailu: niin runollista kuin se onkin, tähän kuvaan tiivistyy ajatus tästä lopputyöprosessistani.

antavat Matkalla jonnekin (2016) luvan rouheaan jälkeen.

Toisaalta sivuttuani muutamaa opiskeluaikaista työtäni (kuvat 8 ja 9) näen taiteilijuuteni jo ennen opinnäytetyöprosessia liikkuneen kävelytaiteen reunamil-la. Sattuvasti vielä kiipesin kuvaamaan Presenting my past and present (2014) -projektia juuri samalle Salèven vuorelle Geneven vieressä, jonka ympäristössä Jean-Jaques Rousseau myös teki omia kävelyretkiään. Juuri Rousseau teki kävelyistä tietoisien kulttuurisen toiminnan (Solnit 2014, 14).

Kävely on ollut yksi ihmiskunnan kulttuurin tähtisen taivaan tähdistöä, kirjoittaa Solnit (2014), jonka kolme tähteä ovat ruumis, mielikuvitus ja koko avara maailma. Kukin niistä tosin, Solnit jatkaa, ovat olemassa itsenäisesti, mutta piirretyt viivat niiden välillä, jotka ovat piirretty sinne kävelyn kulttuuristen merkitysten takia, tekee niistä tähdistön. (Solnit 2014, 291). Ehkä on samoin Matkalla jonnekin (2016) -teokseni kohdalla. Siinä kävelytaiteesta, runollisista lähtökohdista ja puunveistotaiteesta muodostuu tähtikuvio, jonka jokainen yksittäinen tähti on merkityksellinen kokonaisuuden kannalta.

Kuva 24. Kokeilu tilaan installloimisesta. Matkalla jonnekin -teoksen (2016) osa haastelemassa Pispalan palaneen rukoushuoneen aukion veistoksen kanssa.

LÄHDELUETTELO

Arcenaux, Edgar. Blood and Refuse. Art in America September 2015.

Carreri, Francesco. Walkscapes: Walking as an aesthetic practice. Aleu, SA, Barcelona 2003.

Dawson, Ian. Making Contemporary Sculpture. The Crowood Press Ltd. Ramsbury, Marlborough. 2012.

Georgievska-Shine, Aneta. Identity in Dialogue – A conversation with Emilie Brzezinski. Sculpture. Vol. 34. June 2015.

Glasner, Barbara & Sterner, Otta. Wonder Wood: A favorite material for design, architecture and art.

Kallio, Marjatta. Mauno Hartman saa hirren soimaan. Teoksessa Puun Puhe. Toim. Hassinen Esa, Niskanen Riitta ja Stjernvall-Järvi Birgitta. Päijät-Hämeen tutkimusseura. Lahden kaupunginmuseo. Salpausselän kirjapaino, Kukkila 2001.

Keskitalo, Anne Katariina. Tien päällä ja leirissä: matkanteon kokemuksesta taideteokseksi. Lapin Yliopistokustannus. Rovaniemi 2006.

Koski, Markku. Puuseppää tarvitaan aina. Teoksessa Puun Puhe. Toim. Hassinen Esa, Niskanen Riitta ja Stjernvall-Järvi Birgitta. Päijät-Hämeen tutkimusseura. Lahden kaupunginmuseo. Salpausselän kirjapaino, Kukkila 2001.

Kosonen, Markku. Teoksessa Puuveistäjän käsissä: Suomalaista kuvanveistoa 1950 -luvulta 2000 -luvulle. Toim. Tuukkanen, Pirkko; Talasmaa, Päivi; Bodonyi, Tiina. 2008.

Lingren, Liisa . Teoksessa Puuveistäjän käsissä: Suomalaista kuvanveistoa 1950 -luvulta 2000 -luvulle. 2008. Toim. Tuukkanen, Pirkko; Talasmaa, Päivi; Bodonyi, Tiina.

Preece, Robert. Objects are alive -A conversation with Abraham Cruzvillegas. Sculpture July/August Vol. 33 #6 2014

Siikanen, Unto. Puurakentamisen kehitys ja tulevaisuuden näkymät. Teoksessa Puun Puhe. Toim. Hassinen Esa, Niskanen Riitta ja Stjernvall-Järvi Birgitta. Päijät-Hämeen tutkimusseura. Lahden kaupunginmuseo. Salpausselän kirjapaino, Kukkila 2001.

Siukonen, Jyrki. Kuvanveiston materiaalit -lyhyt historia. Teoksessa Kuvanveisto tilassa ja ajassa. Toim. Hanna Mamia. Hämeenlinna 2010.

Solnit, Rebecca. Wanderlust ⇄: A history of walking. Granta Books 2014.

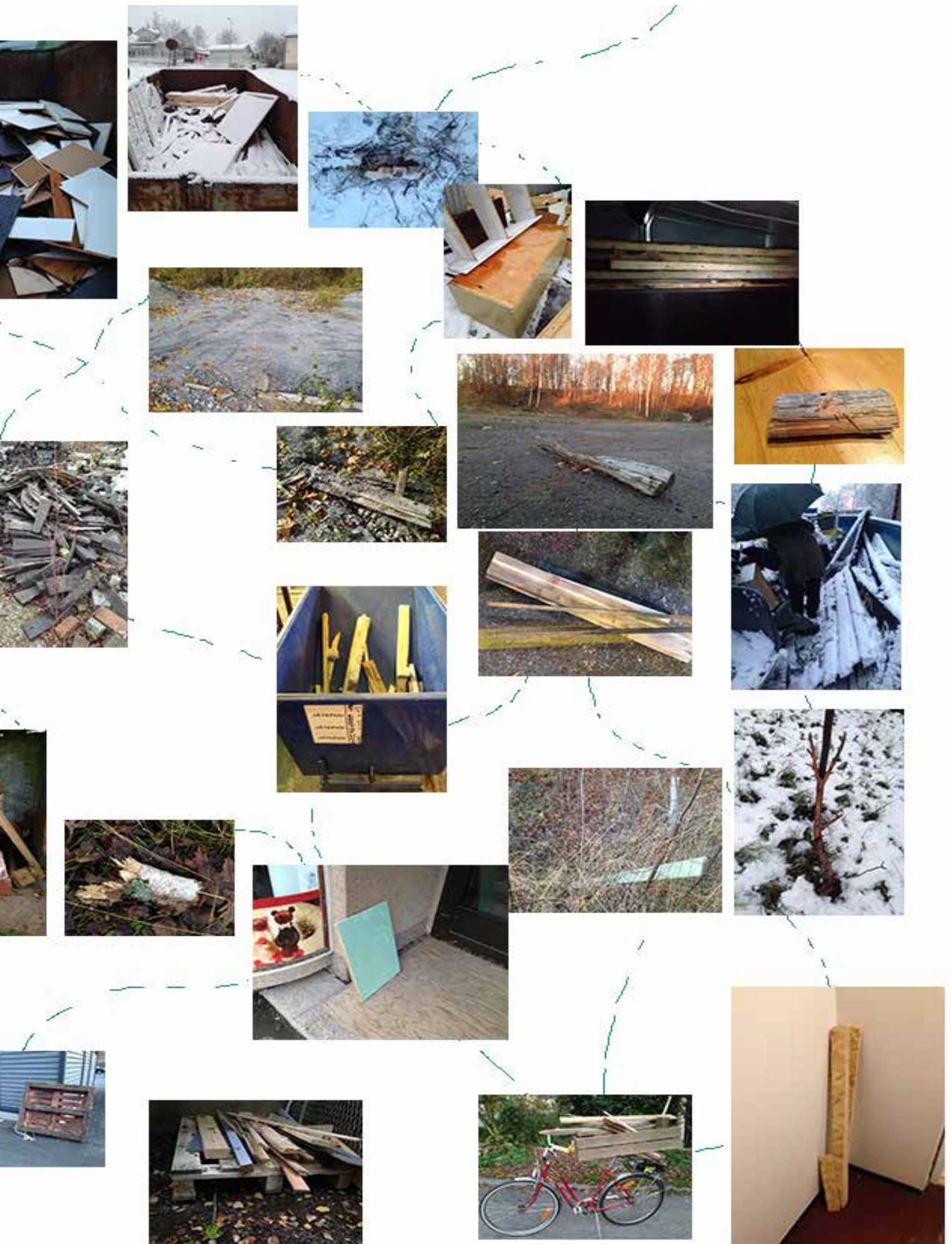
Teixido i Camí, Josepmaria ja Chicharro Santamera, Jacinto. Puunveisto –Opas puunveiston eri vaiheisiin. (toim. Carmen Álvarez). Kustannusosakeyhtiö perhemediat Oy, Helsinki. 2009.

Tihinen, Juha-Heikki. Mikä veistos on -pari sanaa vasta-alkajille ja edistyneille. Teoksessa Kuvanveisto tilassa ja ajassa. Toim. Hanna Mamia. Hämeenlinna 2010.

Liite 1 mielikuvituk-
sellinen karttakuva
keräämistäni puista
situationisten hengessä

lähtöpiste

LIITE 2. Kaikki hyvin -lopputyönäyttelyn katalogissa ja internet -sivuilla olevat artist statementini ja teoskuvaukseni liittyen Matkallajonnekin -teokseen (2016).

Artist statement

Olen kiinnostunut elämän kompastuskivistä. Näissä kohdissa piilee juuri se kaikkein hedelmällisin kasvu. Rakennan niistä kuvan, teen maalauksen tai puuteoksen. Jokin uusi verso on alkanut kasvaa siitä ajatuksesta, josta teokseni aloitin.

Olen inspiroitunut vuorimaisemasta ja seikkailutarinoista. Juoksen metsässä, haaveilen hiihtäväni vuorilla sekä kiipeileväni korkeita kallioita ylös. Nautin maastopyöräilystä suomalaisessa räntäsateessakin. Näihin liittyy ajatus jostakin salaperäisestä, odottamattomasta seikkailusta, jota etsin taiteessani.

Teoskuvaus

Olen kerännyt kierrätyspuun teostani varten sattumanvaraisesti. Jotkut puunkappaleet olen pelastanut vanhempieni ja ystäväni autotalleista ja toiset löytyivät kadunvarsilta ja joutomailta. Työhuoneella olen pilkkonut puut osiin ja järjestellyt ne uudelleen.

Sattuman lisäksi minua kiinnostaa käsityöläisyys. Kannan puut taakkana työhuoneelle ja prosessin aikana saan tehdä jostakin käytetystä ja menneestä uuden tarinan.

